Такса плаћена у готову

НОВИ САД
субота
8 марта
1941

Година VII
Бр. 58 (1.749)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација Краља Александра 7. — Телефони: 21-65 — 21-66. Чековни рачун код поштанске штедионице у Београду број 58.460 — Поштански фах број 176 — Рукописи и фотографије се не враћају

Изјава г. г. Цветковића и др. Мачека

„Наши највиши народни и државни интереси, независност и државна целина, стално се имају у виду“

Г. САЈДАМ ЋЕ У СРЕДУ ДАТИ ИЗЈАВУ О СТАВУ ТУРСКЕ

ПРЕ ПОЛАСКА ЗА КАИРО, Г. ИДН ЈЕ ИМАО РАЗГОВОР СА ТУРСКИМ ПОСЛАНИКОМ У АТИНИ

Г. Драгиша Цветковић

Београд, 7 марта. (А.А.) — Поводом разних алармантних вести у вези са спољнополитичком ситуацијом, које се са више страна тенденциозно проносе, новинари су посетили јуче претседника владе г. Драгишу Цветковића и потпретседника владе г. др. Влатка Мачека, који су им изјавили да се ови догађаји од надлежних будно прате и правилно оцењују, и да при одлучивању о овим догађајима стално се имају у виду наши највиши народни и државни интереси, независност и државна целина.

Турска велика народна скупштина састаће се у понедељник

Анкара, 7 марта. — (А.А.) Анатолска Агенција јавља:

Турска велика народна скупштина састаће се у понедељак у 15 часова.

Анкара, 7 марта. (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

Верује се да ће претседник турске владе г. Сајдам дати експозе о политичкој ситуацији у току идуће недеље пред великом скупштином. Верује се да ће то бити у среду, док ће парламенат наставити рад већ у понедељник.

Г. др. Влатко Мачек

Италијански авиони напали британски конвој у Средоземном Мору

Негде у Италији, 7 марта. — (А.А.) Стефани јавља:

Службено саопштење бр. 273 главног стана италијанских оружаних снага гласи:

На грчком фронту ништа ново. У Северној Африци наши авиони бомбардовали су једну непријатељску ваздухопловну базу. Авиони немачког ваздухопловног корпуса извршили су напад на колоне у маршу и концентрације трупа. Уништено је 20 механизованих средстава а бројна друга средства тешко су оштећена. Сем тога, бомбардоване су бараке и логори у околини Дерне. Изазвани су пожари. Други немачки авиони бомбардовали су објекте у Ла Валети (Малта).

На Средоземном Мору, у источном делу, наше ваздухопловне формације извршиле су напад на непријатељске бродове у конвоју, чија је пратња била јака, и погодиле једну крстарицу, један контраторпиљер и три пароброда.

У Источној Африци одбијен је један непријатељски напад у околини Курнука, у Горњем Судану. За време борбе код Керена поменуте у билтену непријатељу су задати осетни губици.

У Сомалији британске трупе заузеле су Ферфелу

Каиро, 7 марта. (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

Службено саопштење команде британских трупа у Африци гласи:

„У Либији истакнути наши моторизовани одреди одбили су поновљене нападе непријатељских тенкова западно од Агеиле.

У Абисинији већи одреди и даље узнемиравају непријатеља, наносећи му осетне губитке.

У Сомалији британске трупе заузеле су Ферфелу. На осталим секторима у Сомалији напредовање се наставља са успехом. Укупно је досада заробљено 10 хиљада војника.

Ферфера се налази 160 километара северозападно од Булобертиа на реци Себели“.

—о—

ГЕНЕРАЛ Г. ВЕГАН ОСТАЈЕ У ВИШИУ НЕКОЛИКО ДАНА

Виши, 7 марта. (А.А.) — ДНБ јавља:

Генерал г. Веган, који је, како је већ јављено, јуче по подне стигао у Виши, остаће овде три до четири дана.

Синоћ је генерал г. Веган имао састанак са маршалом г. Петеном, а исто тако и са министром војске г. Ансенкеом, као и са разним другим члановима владе.

Вероватно је да ће се генерал г. Веган данас састати и са министром и адмиралом г. Дарланом, који се враћа из Париза.

Грчка влада не прелази на Крит тврди се у Атини

Атина, 7 марта. (А.А.) — Атинска Агенција јавља:

Један страни лист донео је вест да је у Солуну искрцана једна канадска дивизија.

Атинска Агенција овлашћена је да ту вест категорички демантује.

Исто тако непријатељска пропаганда шири вест да се грчка влада спрема на прелазак на острво Крит.

Атинска Агенција је овлашћена да изјави да ове тенденциозне вести такорећи није потребно ни да демантује, јер се поставља питање зашто би се влада једне победничке земље селила када ни влада противника, за кога се не може рећи да је у односу према нама победник, то не чини.

Атина, 7 марта. (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

Атински радио издао је синоћ званично саопштење у коме се каже да су грчке трупе у току јучерашњег дана извршиле напредовање на разним секторима и да је грчка артилерија била врло ефикасна тукући стално непријатељске положаје.

На централном сектору у локалним борбама Грци су имали успеха и померили унапред своје линије.

Иницијатива на фронту и даље остаје у грчким рукама.

Г. ИДН СТИГАО У КАИРО

Каиро, 7 марта. — (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

Министар иностраних послова Велике Британије и начелник главног генералштаба генерал г. Дил стигли су у Каиро после посета учињених Анкари и Атини.

Цариград, 7 марта. — (А.А.) Агенција Стефани јавља:

Према вестима из Атине, г. Идн, пошто је завршио своје разговоре са грчким државницима, имао је разговор и са турским послаником у Атини.

Каиро, 7 марта. — (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

Рефки Сегуди Беј, министар иностраних послова Ирака, стигао је синоћ авионом у Каиро.

Министар иностраних послова Ирака остаће неколико дана у Каиру.

—о—

ИНДИЈА САОПШТАВА ДА ЈЕ У НЕПРИЈАТЕЉСТВУ СА БУГАРСКОМ

Њу Делхи, 7 марта. (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

Влада Индије издала је једно саопштење у коме се вели да се Италија налази у непријатељству са Бугарском.

Лондонска штампа наговештава бомбардовање петролејских извора у Румунији

Берн, 7 марта. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

Енглеска штампа сада пише да ће енглески авиони, после уласка немачких трупа у Бугарску, моћи да бомбардују петролејске изворе у Румунији, а то раније нису могли, јер би морали да лете изнад неутралне територије.

Тиса и Бегеј постепено опадају

У Банату је под водом 73.567 јутара обрадиве и 37.273 остале земље

Срушене су и оштећене 533 куће, а укупна штета цени се на преко три милиона динара

Петровград, 7 марта. — Опасност од поплаве у Петровграду и Банату већ пролази. Бегеј који се у Петровграду већ излио из корита и поплавио поједине куће, лагано се повлачи у корито, после прекјучерашње стагнације. У Петровграду је јуче Бегеј опао 6 см, у Тителу и Итебеју 4 см. Како Бегеј у горњем току не надолази, а Тиса опада, то ће у току неколико дана Тиса вероватно бити у стању да прими Бегеј потпуно.

Иако је опасност од директне поплаве углавном бар засада прошла — јер главна опасност може да наступи поново у току месеца марта и априла — не мању штету чини подземна вода која је у Банату поплавила 73.567 јутара обрадиве земље и 37.273 јутра остале земље. До ове поплаве подземних вода дошло је углавном због тога што земља, влажна још од велике прошлогодишње поплаве, није била у стању да пропусти већу количину воде која је долазила подземним путем већином из река, а локалне водне задруге у Банату, због недостатка погонског материјала, нису могле као ранијих година да благовремено отпочну са црпљењем воде. Тако је данас 15 од сто целокупне земље у Банату поплављено подземном водом. Установљено је да је у Срезу петровградском под водом 13.603 јутра обрадиве и 3656 јутара остале земље. 21 кућа се срушила или прети да се сруши, а штета износи 227.000 динара. У Срезу јашатомићском под водом је 11.154 јутара обрадиве и 714 јутара остале земље. 323 куће су се срушиле или су оштећене, а штета износи 2,024.200 динара. У Новобечејском срезу под водом је 9100 јутара обрадиве и 12.300 остале земље, а 24 куће су се срушиле. Штета износи 220.000 динара. У Великокикиндском срезу под водом је 29.200 јутара обрадиве и 6020 јутара остале земље, а срушило се 28 кућа. Штета износи 160.000 динара. У Срезу новокнежевачком под водом је 10474 јутара обрадиве и 4583 јутара остале земље; срушило се 57 кућа. Штета износи 509.000 дин. Према томе, у целом Банату налази се под водом 73.567 јутара обрадиве и 337.273 остале земље, док су 533 куће или потпуно срушене или знатно оштећене. Укупна штета у Банату износи око 3,140.200 динара, не урачунавши ту штету коју је и у Петровграду починила подземна вода.

(ДАН)

XI пољопривредно-сточарска изложба и сајам у Новом Саду од 26—29 априла о. г.

Пољопривредна комора Дунавске бановине приређује XI пољопривредно-сточарску изложбу и сајам приплодне стоке у Новом Саду, која ће се одржати од 26—29 априла ове године. На овој изложби ће као и сваке године бити изложени најбољи приплодни материјал свих врста стоке како са територије Дунавске бановине тако и свих других околних бановина као и велики број пољопривредних стројева и изложба Друштва за путеве Дунавске бановине. Међу сточарима влада ове године нарочито велики интерес за ову XI пољопривредно-сточарску изложбу у Новом Саду.

Пољопривредна комора, на челу са г. Миланом Бацаком, већ увелико чини припреме за изложбу. Коморски Завод за приређивање изложби, чији је директор г. Павле Поповић-Пеција, развио је врло живу активност како би успех и поред тешких ратних прилика, био потпун.

Саопштење Редарственог равнатељства у Загребу о припреманим атентатима у Далмацији

Загреб, 7 марта. — Редарство је пре извесног времена дознало да се спремају атентати на имовину страних држава, као и на имовину наше државе дуж јадранске обале, па је изасланим органима овог Равнатељства успело да 3 о. м. у Сплиту лише слободе једну најмљену плаћеничку дружину наших људи од осам лица, која су требало да изврше те атентате.

С тим у вези пронађено је и слагаиште ових плаћеника са већом количином тешких екразитних и пожарних набоја.

Кривци се налазе у затвору Редарственог равнатељства у Загребу, које ће их по завршеној истрази предати надлежном суду.

БРИТАНСКИ ПОСЛАНИК У БЕОГРАДУ Г. КЕМПБЕЛ КОНФЕРИСАО СА Г. ИДНОМ У АТИНИ

Љубљана, 7 марта. — „Словенец“ јавља да је британски посланик у Београду г. Роналд Кемпбел посетио г. Идна, британског министра спољних послова, за време његовог боравка у Атини, да поднесе извештај и тражи упутство о даљем задржавању енглеских поданика на подручју које је њему поверено. Досада је важило упутство да енглески поданици имају то подручје напустити у оном моменту када немачке трупе пређу грчку границу.

ОДЛОЖЕНА СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНИСАНИХ ОПШТИНСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Годишња скупштина Удружења пензионисаних општинских службеника Дунавске бановине, заказана за недељу, 9 о. м., у Новом Саду, одлаже се на неизвесно време.

Политичке шивороти

„ХРВАТСКИ ДНЕВНИК“ ПОДВЛАЧИ ДА СУ ТЕМЕЉИ НАШЕ СЛОБОДЕ ЧВРСТИ И НЕПОКОЛЕБЉИВИ И ДА НАС НЕ МОГУ УЗБУДИТИ АЛАРМАНТНЕ ВЕСТИ

Поводом изјаве г. Цинцар-Марковића, Министра спољних послова, швајцарском листу „ЖУРНАЛ ДЕ ЖЕНЕВ“ о спољној политици Југославије, „Хрватски Дневник“ пише да је та изјава прожета оним истим мислима које су онако јасно формулисане у говору Њ. Кр. Вис. Кнеза-Намесника, 1 децембра 1940. Територијални интегритет и државна независност су темељне мисли које је изнео г. Цинцар-Марковић. Наша генерација је часно извршила своју дужност према подунавско-балканском простору. Али, има људи који код нас шире алармантне вести које су, некада, имале и успеха. „Ми смо међутим већ давно прошли фазу кад се могло деловати на наше живце. Постали смо чвршћи и хладнокрвнији. Стога нас не могу узбудити никакве алармантне вести, јер коначно знамо да нам као народу не прети и не може претити никаква опасност. Темељи наше слободе су чврсти и непоколебљиви. С нама се рачуна као и важним фактором и поштује се наша поштена сарадња.

Ми смо додуше имали становитих потешкоћа у својој унутрашњој политици, којих се ни до данас нисмо сасвим ослободили, али кад се радило о вањској политици, ми смо сви знали у важним часовима наћи свој пут. Осећај одговорности за заједничку судбину увек је везао нас Хрвате, а након споразума видимо, да тај осећај све јаче веже такође све три народне скупине наше државне заједнице. Ваньска политика државе као целине вођена је од особе, пуне искуства и великога ауторитета, а министар ваньских послова тумач је те политике. У жељи за очувањем мира на нашему заједничком простору и за очувањем независности ми смо се сви нашли уз ту политику. Нађе се додуше неодговорних елемената на другој страни, огорчених што немају удела у власти, који покушавају посејати сумњу, али у томе немају успеха, нити ће га имати. Ми Хрвати врло добро знамо, што смо постигли споразумом у унутрашњој политици, као што знамо, што ћемо постићи, ако се и ваньска политика буде водила, као што се и сада води, у складу с интересима свих трију компонената Југославије. Спремни често пута и на оштрије критике у унутрашњој политици, ми смо увек обзирни, кад се ради о ваньској политици, јер знамо, да с потребним познавањем чињеница најбоље располажу они, који том политиком диригирају. Своје дакле држање темељимо на поверењу знајући, да се ништа неће учинити нити пропустити, што би шкодило нашим заједничким интересима. Наша мирољубива и конструктивна ваньска политика не мора увек донети сасвим онакве резултате, какве смо желели, но то нас не ослобођа дужности да и даље са своје стране чинимо све, што нам је могуће, да се у пуној мери оствари у првоме реду тесна и мирољубива сарадња између балканско-подунавског народа, као што је то у својој изјави истакнуо министар г. Цинцар-Марковић“

„НАПРЕД“ О ОДАНОСТИ СРПСКОГ НАРОДА ПРЕМА ДРЖАВИ

У једном подужем чланку под насловом „Оданост српског народа према држави“, лист „Напред“ излаже, између осталог, и ово: „Кад су разборити Срби проповедали решење хрватског питања, они су рекли народу у Србији и другим крајевима где живи српски свет: Без Хрвата нема Југославије; морате радити на томе да се задовоље Хрвати у границама ове државе. Тако су говорили, јер су знали да на тај начин ударају у најосетљивију жицу. Српски народ нема веће светиње од државе, пре рата Србије, а данас Југославије. Оно што не бисте могли добити на идеји српства, православља, слободе, увек можете добити кад се позовете на интерес државе. Срби јесу Срби, јесу православци, воле слободу, али све те идеје, национална, верска, политичка, потчињене су после Светског рата једној већој идеји, идеји о великој заједници Јужних Словена на овом месту Европе“. Чланак завршава констатацијом: „Мудро је користити снагу народа; опасно је злоупотребити његову привржености држави“.

„НАРОДНА ПРАВДА“, ОРГАН МИНИСТРА Г. ДР. КУЛЕНОВИЋА, ПРОТИВ ЧЕТВРТЕ БАНОВИНЕ, КОЈА БИ ОБУХВАТАЛА САДАШЊЕ БАНОВИНЕ ДРИНСКУ, ЗЕТСКУ И ВРБАСКУ

Поводом недавног чланка који је објављен у „Дану“, и у коме је предложено креирање четврте бановине, у чији би састав ушле садашње бановине Дринска, Зетска и Врбаска, те чије би седиште требало бити у Сарајеву, „Народна Правда“, орган г. др. Куленовића, министра шума и рудника, подвлачи да се босанско-херцеговачки муслимани не могу сложити с тим предлогом, јер Босна и Херцеговина треба да добију посебан положај у њиховим историским границама. Ево разлога: „Босна и Херцеговина је географски, економски, културно и политички једна посебност, о чему су говорили и писали најпозванији политички писци, који шта више нису из наших редова и којима се није никад рекло да су надахнути ма каквим партикуларизмом. „Народна Правда“ подвлачи да Босна и Херцеговина живе стотинама година, да имају посебно схваћање живота, имају своје традиције, верску помешаност; те посебности су стваране вековима, и векови их неће моћи збрисати, ма какво државно уређење било извршено. Давањем посебног положаја Босни и Херцеговини не може доћи у питање државно и народно јединство, моћ, и економско и политичко развијање државе. „Народна Правда“ се позива и на пок. Протића, и на његово мишљење које је изразио полемишући са „Демократијом“ и тврдећи да никоме не може сметати посебно схватање живота и културно-просветног развитка, те да се због тога не сме тежити насилним брисањем и уништавањем посебности, и завршава овако: „Ми хоћемо своју самоуправу, ми хоћемо Босну и Херцеговину у историским границама. То је смисао нашег захтева. То је једино здраво решење“.

ЈУГОСЛАВИЈА — УЗОР НЕУТРАЛНЕ ЗЕМЉЕ

У већ цитираном извештају „Базлер Нахрихтен“ о ситуацији у Југославији (из кога је јуче објављен пасус о сузбијању субверзивних елемената у Бановини Хрватској) истиче се нарочито то да је Југославија одиста неутрална земља, и овако завршава: „Ако буде једном био актуелан план за стварање високе школе за неутралност, онда ту школу безусловно треба основати у Југославији“.

МИНИСТАР Г. ДР. АНДРЕС О ЈУГОСЛОЕВНСКО-НЕМАЧКИМ ПРИВРЕДНИМ ОДНОСИМА

Лајпциг, 7 марта. — Министар трговине и индустрије г. др. Иван Андрес који се налази на Лајпцишком сајму, присуствујући његовом отварању, дао је на молбу претставника немачке штампе изјаву о југословенско-немачким привредним односима. „С нарочитим задовољством могу овде утврдити," — рекао је министар г. др. Андрес, „да је Југославија у сваком погледу остала верна своме ставу, који је већ од почетка заузела према силама осовине. У оно време било је са југословенске стране изјављено да се 1934 године започети привредни односи између Југославије и Немачке морају и у рату лојално сачувати. И према Италији заступано је исто становиште. Када данас оцењујемо резултате тога држања, можемо утврдити да су они превазишли сва очекивања.

Данас можемо утврдити да су две трећине целокупног југословенског извоза упућене силама осовине".

„Није први пут што изјављујемо да ми у Југославији не сматрамо наше односе према Великонемачком Рајху као пролазну појаву. Потврду ове чињенице не налазимо само у данашњим приликама. Историја нас учи да Југославија и Немачка никад нису били непријатељи. Ни у светском рату нисмо били непријатељи, него витешки противници".

Редовно купање у Новосадској минерално јодно води значи: здравље

Управа Савеза водних задруга израдила је предлог за расподелу зајма међу водним задругама

и за извршење неодложних великих радова

Седници су присуствовали министар саобраћаја г. Бешлић и бан г. др. Кијурина

Синоћ је одржана седница управног одбора Савеза водних задруга, под претседништвом савезног претседника г. Јеврема Томића, претседника Београдске општине. Седници су присуствовали и министар саобраћаја инж. г. Никола Бешлић, бан г. др. Бранко Кијурина, начелник Пољопривредног одељења Банске управе инж. г. Каменко Ћирић, шеф Хидротехничког отсека Банске управе инж. г. Милан Кун и чланови управе у пуном броју.

Пошто је г. Томић отворио седницу, директор Савеза водних задруга инж. г. Тихомир Дожудић поднео је реферат са предлогом за расподелу зајма из Мелиорационог фенда за набавку погонског материјала и извршење хитних радова.

Као главне услове за успешан рад водних задруга од којег зависи жетва нашег најбољег пољопривредног подручја овогодишња скупштина Савеза водних задруга, као што је познато, поставила је следећа два захтева: створити одмах средства за неодложне велике радове код наших водних задруга, како би се учинило што је више могућно већ за овогодишњу жетву; снабдети одмах водне задруге потребним погонским материјалом, нарочито горивом.

Краљевска влада показала је ретко разумевање за ове стварне услове осигурања жетве, па је донела решење којим се нашим водним задругама стављају на расположење потребна средства за извршење и једног и другог задатка. За хитно инвестиционе радове влада ће унети у Мелиорациони фонд износ од 100 милиона динара, из кога ће наше водне задруге добити дугорочне зајмове уз ниску каматну стопу од 3 од сто, сразмерно својим најхитнијим потребама. Тим ће средствима водне задруге финансирати појачање одбранбених насипа, изграђивање јачих црпних станица и проширење својих канала. На тај начин ће подручја наших водних задруга бити боље одбрањена од поплаве из наших великих река и оспособљена да се раније ослободе унутрашњих и подземних вода.

Пошто су наше водне задруге у беспримерно тешкој прошлој, 1940 години, утрошиле све своје резерве, а њихови буџетски приходи се остварују тек у другој половини године, влада је одобрила да се из Мелиорационог фонда водним задругама пружи хитна позајмица за набавку погонског материјала у укупној висини од 10 милиона динара. Та позајмица се даје такође са ниском каматном стопом од 3 од сто и има се вратити још у току ове године из редовних буџетских прихода водних задруга.

Водне задруге су већ израдиле пројекте за најхитније нове радове и доставиле их Савезу.

На седници су ови пројекти испитани и израђен је предлог Министарству грађевина за распоред своте од 100 милиона динара. Исто тако је израђен предлог за распоред своте од 10 милиона динара за позајмице за набавку погонског материјала појединим водним задругама.

Тешкоће за набавку тога материјала услед данашњих нередовних прилика водне задруге ће савладати благовремено захваљујући разумевању и нарочитој предусретљивости министара гг. Протића и Бешлића.

Поднесен је реферат о стању на нашим колонијама и о потреби извршења мелиорационих радова.. Бан г. др. Кијурина је изјавио да ће Банска управа, ако се укаже потреба и ако средства које држава буде ставила на расположење за извршење тих радова не буду довољна, са своје стране, у границама могућности, допринети да се ови радови изврше и да се колоније сачувају од подземних вода и поплава.

Јавор Пал

Аполо биоскоп Нови Сад — Градски биоскоп Суботица

од 8 марта

ВИЗИЈА НА ЈЕЗЕРУ

(Tóparti látomás)

Шимор Ержи

На месечини, на високој пећини, над језером...

ГОЛА ЖЕНА...

СТВАРНОСТ или ВИЗИЈА?

Америчка раскош!
Француски укус!
Мађарска страст!
Еротички проблеми!

Осигурајте себи добро место!
Набавите карте већ данас!

Толиаи Клари

Монопол:
Аполо-филм
Нови Сад

Сомборска општина подиже код Државне хипотекарне банке зајам у износу од 5 милиона динара

за изградњу радничких кућа, калдрмисање улица и подизање спортског стадиона

Сомбор, 7 марта. — Одржана је седница Градског већа, под претседништвом г. др. Бранислава Грбе, новопостављеног в. д. претседника општине. Овој седници присуствовали су многи већници као и сенатор г. др. Коста Поповић. Исто тако и много грађана присуствовало је овој веома важној седници, јер се решавало о актуелним и важним питањима Сомбора.

Седницу је отворио г. др. Грба. Као прва тачка изнето је питање установљења цене електричној струји у Сомбору. Познато је да је Сомбор један од најскупљих градова у том погледу. Г. др. Мартин Матић изнео је неправилно пословање у Електричној централи, које је изазвало да се морала повећати цена електричној струји од 8.70 на 11 динара по киловату. Актива је истављана увек на већу своту, јер је главни инжењер г. Чудић, као управник, добијао 2 од сто од чисте зараде. Тако су не само годишњи приходи били нетачни, већ се и пореза повећала, не одговарајући фактичном стању. Стога држава потражује од града још 100.000 дин. За дефицитарно пословање Централе, која уствари треба да је најрентабилније предузеће, г. др. Матић не терети садашњу управу, већ прошлу.

Предлог о повећању цене еелктричној струји је усвојен..

Затим је расправљано питање регулисања давања обрачуна и наплате електричне струје са концесионарима општина Крњаје, Чонопље, Светозара Милетића, Старог и Новог Сивца па се установило да ни ту нису послови били у реду, јер се није знало како, колико и коме да се плати, а град никако није могао да дође до новаца.

ПОДИЗАЊЕ ЗАЈМА ОД 5,000.000 ДИНАРА

Као једна од најважнијих тачака седнице Градског већа је дискутовано питање подизања зајма у висини од 5 милиона динара код Државне Хипотекарне банке.

По овом питању узео је реч сенатор г. др. Коста Поповић, који је изнео важност овога решења по град Сомбор.

— Овај зајам би се употребио, рекао је г. др. Поповић, за изградњу радничких кућа, калдрмисање улица и путова који би везивали Сомбор са салашима, а који су страховито запуштени и веома отежавају приступ у град многим удаљеним салашима. Исто тако, рекао је г. др. Поповић, изградња једног стадиона за спортске манифестације је насушна потреба, а за ту сврху из зајма вотираће се 250.000 динара. Тај стадион ће служити за телесно подизање и јачање омладине, а наша света дужност је да ту омладину помогнемо.

Изградња путова стајаће око 3,000.000 динара, а затим поправка кланице, која је у веома лошем стању, стајаће око 350.000 динара. Потребно је извршити адаптацију Градске куће што износи такође 350.000 динара. Пошто ће се градска полиција преселити у зграду бивше жупаније, то ће се приземље Градске куће адаптирати и добићемо локале за издавање. Тиме ће град годишње имати 150.000 динара користи. Код Сомборске штедионице као и Обласне штедионице град има дуговања у висини од 800.000 динара и плаћа 10 од сто камате. Сада ће се то овим зајмом ликвидирати.

Према томе, видите, да је овај зајам нужан, користан и целисходан. Зајам је закључен на 15 година а каматна стопа још није дефинитивно утврђена, но она неће износити више од 6,5 од сто. Мислим да је то врло повољно и да овај зајам треба закључити, јер се само тим зајмом могу извршити већи радови који су Сомбору неопходно потребни.

Питање оптерећења грађанства неће готово ни бити, јер ће се већи део зајма инвестирати у изградњу путева Путни фонд, пак, располаже средствима од 1,000.000 динара годишње, и из тога фонда ће се само трећина узети за отплату узетог зајма а две трећине ће остати за оправку путова.

Предлог сенатора г. др. Поповића о подизању зајма је једногласно усвојен, а уједно је сенатору г. др. Поповићу одато признање на његовом труду и успеху који је постигао код меродавних ради остварења овако повољног зајма.

Питање подизања ломбардног зајма код Државне хипотекарне банке као и реализовање зајма код Дирекције за проучавање и организацију пољопривреде у сврху исхране у износу од 1,000.000 динара такође је усвојено.

На крају је решавано о сеоби Претстојништва градске полиције из градске куће у бановинску зграду, бившу жупанију, те је усвојен предлог да се о трошку града изврше све потребне оправке. (Дан)

СКУПШТИНА КИКИНДСКОГ УДРУЖЕЊА ТРГОВАЦА

Кикиндски трговци траже да се у Великој Кикинди оснује хемиски институт за анализу робе

Велика Кикинда, 7 марта. — Удружење трговаца за град и срез Велику Кикинду одржало је годишњу скупштину у Југословенском дому. На дневном реду било је подношење извештаја о раду удружења током прошле године. Извештај о раду прочитао је секретар г. Миливој Ћирилов. Из извештаја се види да удружење броји 421 члана из Велике Кикинде и 212 из среза. Током прошле године била су уписана 102 ученика и 8 ученица, а помоћника је било 139 и помоћница 39. У извештају се даље констатује да је Трговинско-индустриска комора у Петровграду ставила упит на удружење каква би институција требало да се оснује у Великој Кикинди која, као трећи велики град у Банату, треба да добије било какву институцију која би омогућила развој трговине. Удружење је по овом упиту консултовало своје чланове и најзад донело одлуку, како се у овом извештају наводи, да би било потребно да се у Великој Кикинди оснује Хемиски институт за анализу робе, те би на тај начин Кикинда била живља у трговачком погледу. Кикиндски трговци се надају да ће се њиховим жељама изаћи у сусрет, тим пре што су већ Петровград и Вршац добили нове институције, и то први Средњу техничку школу а Вршац Трговачку академију

Надаље се у извештају наводи да кикиндски трговци нису у могућности услед смањеног промета да плаћају своје помоћно особље по уредби о платама трговачко-помоћног особља, па ће се због тога једна делегација обратити на бана г. др. Бранка Кијурину коме ће изложити стање кикиндских трговаца и настојаће да се ова уредба не протеже на Велику Кикинду и срез.

Пошто су сви извештаји примљени, прешло се на избор нове управе. У нову управу ушли су већином стари чланови, и то за претседника г. Сима Јовановић, за потпретседника г. Ђорђе Околишанов, за секретара г. Миливој Ћирилов, градски чиновник. (ДАН)

Новосадски конобари спремили су обилан програм за своју забавну приредбу

Секција угоститељских намештеника приређује у суботу, 8 о. м., велику забаву у дворани „Слободе“.

Као што је познато, већ од пре неколико година овакве конобарске забаве биле су врло добро посећиване а интересовање публике нарочито је привлачила утакмица у гастрономским вештинама. Међутим, како сада живимо у доба кукурузног хлеба, ове године ће ова интересантна утакмица изостати, али су се приређивачи постарали да својим гостима, са којима се и иначе виђају у појединим локалима где су запослени, приреде једно занимљиво забавно вече, на коме ће провести неколико лепих часова. Због тога су се постарали да у програму њихове забаве узму учешћа и познати наши уметници г-ђа Кага Јовановић, чланица Београдске опере, г-ђа Мирица Бошњаковић, чланица Народног позоришта, прослављени наш уметник г. Добрица Милутиновић, г. Власта Антоновић, радио певач г. Светислав Врбашки и други.

Забава угоститељских намештеника би ће несумњиво занимљива приредба коју ће посетити велики број Новосађана и тиме потпомоћи конобаре и друге угоститељске намештенике, који им иначе у свима угоститељским радњама стоје на услузи. Забава ће почети тачно у 21 час.

ПРЕТПЛАТИТЕ СЕ НА ДАН!

УЗ МЕСЕЧНУ ПРЕТПЛАТУ ОД 24.— ДИНАРА ДОСТАВИЋЕМО ВАМ, ПРЕКО НАРОЧИТИХ РАЗНОСАЧА НОВОСАДСКО ИЗДАЊЕ ДАНА У СТАН ОДМАХ ПО ИЗЛАСКУ ЛИСТА ИЗ ШТАМПЕ

СВЕЧАНА КОМЕМОРАТИВНА АКАДЕМИЈА МАТИЦЕ СРПСКЕ У ПОМЕН ЈОВАНА ГРЧИЋА

Предавање о животу и раду Јована Грчића одржаће г. др. Јован Савковић

У среду, 19 марта, у 6 часова увече, Матица српска приређује свечану комеморативну академију у славу недавно преминулог почасног члана Матице српске Јована Грчића, некадашњег професора Српске православне велике гимназије новосадске, нашег познатог књижевника и заслужног војвођанског јавног радника.

Комеморативну академију ће отворити претседник Матице српске г. др. Александар Моч. Предавање о животу, раду и значају пок. Јована Грчића одржаће г. др. Јован Савковић, претседник Касационог суда, члан Књижевног савета Матице српске.

Овом комеморативном академијом Матица српска жели да ода последњу почаст пок. Јовану Грчићу, који је преко 60 година предано и несебично сарађивао на свима Матичиним књижевним издањима, у Књижевном савету, Књижевном одбору, Уређивачком одбору „Летописа“ и осталим Матичиним одељењима и стекао за Матицу великих заслуга.

Нова управа С. к. „Слоге“ из Велике Кикинде

Велика Кикинда, 6 марта. — Великокикиндска Слога одржала је у недељу своју 32 годишњу скупштину. Скупштину је отворио и истој претседавао г. Бранко Богдан, ппретседник. Извештај о раду управе поднео је секретар г. Радивој Ротаров. У опширном извештају износи се плодоносан рад Слоге на ширењу спорта у Великој Кикинди, која је важан чинилац у банатском спорту. Слога је прошле године одиграла укупно 32 утакмице. Од овог броја решила је у своју корист 22, нерешено је играла 1, а изгубила је 9. Голдиференција је 99:97 у корист Слоге. Резерва је одиграла такође приличан број утакмица, а подмладак је играо најмање; ово се објашњава чињеницом да су неки играчи подмлатка прешли у први тим а неки у резерву, те је тако подмладак ослабљен. Међутим, гајење подмлатка неће се занемарити, већ шта више, настојаће се, да се он подигне на висину на којој је и раније био.

И остале секције: клизачка, лакоатлетска и тениска биле су доста активне, али њихов је рад био сезонски. Из извештаја видимо да ће Слога настојати да на зиму оснује и хокеј екипу на леду, те да ову грану спорта популарише међу грађанством.

Финансиско стање клуба је задовољавајуће. Клуб располаже са неколико гарнитура дресова и осталих потребних реквизита.

Пошто су сви извештаји примљени, изабрана је нова управа у коју су ушли за претседника г. Ника Мирков, управник поште и бивши активни играч. После скупштине чланови су посетили новог претседника и честитали му избор. Међу спортистима влада велика радост што се г. Мирков примио претседништва, јер се верује да ће г. Мирков уложити све силе како би клуб што више напредовао. За потпретседнике изабрани су г. г. Бранко Богдан, Ђула Керн, Мирко Доричић и Х. Прунић; за секретара г. г. Радивој Ротаров и Љуба Милошев;; благајници: г. г. Стеван Михајловић, Милан Ердељан, домар: г. Саватије Спасић. Сем тога, изабрано је још 14 чланова управе

Поред г. Крсте Ивића на концерту ће наступити и г. Тибор Балинт

Г. Тибор Балинт

Као што је ДАН већ јавио, у среду, 12 овог месеца, одржаће се, у великој дворани Спомен-дома, концерт г. Крсте Ивића, члана Београдске опере, који је познат по свом обилном репертоару. Познато је да је г. Ивић, који је као одличан тенор познат свима љубитељима опере, један од најупотребљивијих певача Београдске опере. Интересантно је да се г. Ивић за пуних 17 година своје уметничке каријере, иако на гласу као велики уметник, још ниједном није појавио на концертном подиуму. Тако ће Новосађани имати прилике да буду прва публика на првом концерту овог нашег угледног уметника. Заједно са Бановинским позориштем организацију концерта врши и Новинарска задруга, која је досада дала већ неколико врло успелих уметничких и забавних приредаба.

Поред г. Крстића, на концерту ће наступити и млади пијаниста г. Тибор Балинт, родом из Бачке, који се недавно са успехом претставио београдској и суботичкој публици. Г. Балинт ће извести композиције Баха, Хајдна, Шопена и Листа.

После потпуног оздрављења г. др. Јанко вратио се у Нови Сад

После свога потпуног оздрављења вођа немачке народносне групе, г. др. Сеп Јанко, поново се вратио у Нови Сад и одмах је отпочео свој редован рад. Његов повратак међу овдашњим Немцима изазвао је велико задовољство.

Приликом доласка у званичне просторије вођства г. др. Јанка поздравио је вођа уреда г. Лихтенбергер. После кратког поздрава са својим сарадницима г. др. Јанко говорио је о својим посетама, које је чинио месним групама Културбунда у Марибору и Целју, нагласивши да рад Немаца у Словеначкој служи као пример свим ународницима.

У Загребу задржавао се г. др. Јанко два дана. Са својом супругом присуствовао је свечаној претстави Дрезденске опере у Загребу. Приликом разних свечаности и пријема састао се и са немачким послаником на нашем двору, г. Виктором фон Хереном, са немачким генералним конзулом г. др. Фрајндтом, потпретседником владе г. др. Влатком Мачеком, баном Бановине Хрватске г. др. Иваном Шубашићем као и другим истакнутим личностима.

Г. др. Јанко је изјавио да ће публику примати само уторником и петком од 9 до 12 часова.

Због неисплаћеног мираза отац отерао снају и натерао сина у смрт

Стара Пазова, 7 марта. У селу Војки, код Старе Пазове, извршио је самоубиство Сретен Ђурчић, земљорадник, због сталних прекора свога оца.

Као кривац појављује се личност оца који није хтео да разуме љубав двоје младих и наставак брачног живота. Код оца је главну улогу играла имовинска страна, а код сина идеална и рационална, дакле, чест проблем који се јавља када је у питању брак нашег сремског сељака.

Пре две године започео је брак између самоубице Ђурчића и Вере Королије, из Старих Бановаца. А узрок самоубиства потиче од неисплаћеног мираза.

Отац девојчин је обећао мираз од пет јутара, али своје обећање све до данс није извршио. Није га испунио зато што је запао у тешко материјално стање. Али, отац самоубичин, иако има посед од 50 јутара и одлично је материјално обезбеђен, стално је наваљивао да му се новац исплати. Сину је говорио да остави жену и да је отера из куће. Млада жена, којој су стал не замерке и пребацивања загорчавала живот, напустила је мужевљеву кућу после шест месеци брака.

Од тога времена прошло је годину и по дана и 26 фебруара самоубица је отишао поново по своју жену у Ст. Бановце, да би наставили даље заједнички живот. Када ју је довео у очеву кућу, отац, који је остао доследан, рекао је сину и ове речи: „Боље да се убијеш, него да живиш са овом женом. Она је осрамотила нашу кућу. Уосталом, то можеш још увек учинити, за то имаш доста времена.“

На ову грубост оца син је одговорио револвером.

Јуче, изјутра око 6 сати, самоубица је са напуњеним револвером отишао у двориште, легао на сено и испалио себи један метак у слепоочницу. Укућани су одмах истрчали у двориште где су нашли свога јединца у локви крви. Лекар, који је дошао на лице места, констатовао је смрт. Отац самоубице се покајао што је изрекао оне тешке речи, чија је последица самоубиство његовог сина.

Жандармериски поднаредници гг. Радојчић и Миливојевић извршили су увиђај

З. Долинај.

Месарима са стране и трговцима забрањена је куповина стоке на новосадској пијаци до 8 часова ујутру

Предлаже се да се куповина стоке на пијаци повери Градској апровизацији која би вршила снабдевање месара месом

У последње време, услед извоза свиња и стоке у иностранство, довоз на новосадску пијацу је знатно ослабио. Поред тога, месари купују много мање него што су куповали раније. Они тврде да њихов занат није више рентабилан. Поред тога новосадски месари се жале да месари са стране и трговци купују на новосадској пијаци и услед њихове конкуренције они стоку и свиње плаћају скупље.

Како сазнајемо, Градско поглаварство наредило је сада да на новосадској пијаци до 8 часова ујутру могу куповати искључиво месари из Новог Сада, а месари са стране и трговци тек после 8 часова.

С обзиром на мали довоз, требало би организовати снабдевање новосадских месара јер се у последње време публика жали да у извесним месарницама нема неких врста меса. Један стручњак предлаже да се куповање стоке и свиња на сточној пијаци повери Градској апровизацији, која би вршила снабдевање месара месом. На тај начин избегло би се и то да сами месари услед међусобног надметања повисују цене. Истовремено би се омогућило да сваки месар према својој потреби дође до меса и задовољи потребе својих сталних купаца.

На тај начин град би имао контролу над ценама и истовремено омогућило би се несметано снабдевање грађанства свежим и релативно јевтиним месом.

Новосађани ће од понедељника остати без свињског меса

Месари тврде да је клање свиња данас нерентабилно

Као што смо јавили, новосадски месари обратили су се Градском поглаварству са предлогом за повишење цена месу. Градско поглаварство је, с обзиром на наређење Министарства за исхрану и снабдевање, ову молбу одбило. Месари су на то одговорили пасивном резистенцијом. Од тога времена клање свиња и стоке знатно је подбацило. Месари тврде да клање свиња није више рентабилно. Тврде да цена свиња на новосадској пијаци износи 15—18 динара живе ваге, говеда 6—10, телади 15—17 и јагњаца 20.

Продајне цене у новосадским месарницама су следеће: свињско месо 23, говедина 16, телетина 26—30 и јагњетина 32 динара.

Из ових података јасно се види да месари на свим врстама меса, сем свињског, имају велику зараду, али они, и поред тога, тврде да клање данас није рентабилно.

Данас је један део месара престао са клањем свиња. Други месари су најавили да ће још у суботу клати свиње, али од понедељника надаље само у случају ако град одобри повишење цена свињском месу.

Како градско поглаварство није у могућности да повиси цене, Новосађани ће од понедељника остати без свињског меса.

Лопови извели коње из штале на салашу у Гајдобри и побегли у непознатом правцу

Гајдобра, 7 марта. — Јуче на ноћ извршена је крађа на салашу Јосипа Бајлера. Непознати лопови извели су из штале два коња који вреде око 10.000 динара, упрегли их у кола и изгубили се у непознатом правцу. Одмах чим је крађа откривена жандармерија је повела истрагу, па су кола пронађена у атару између Бачког Петровца и Степановићева, јер су се заглавила у блато, тако да их лопови нису могли извући, него су испрегли коње и побегли. Очекује се да ће дрски лопови ускоро бити откривени и ухваћени.

Доситејева прослава у Тителу

Тител, 7 марта. — Као што је „Дан“ већ јавио, у недељу, 9 марта, у 4 часа после подне, овдашња национална и културна друштва приређују свечану прославу 200-годишњице од рођења нашег великог народног просветитеља Доситеја Обрадовића.

Свечану академију отвориће г. Милан Буља, директор Електричне централе. Предавања о животу, раду и значају Доситејевом одржаће гг. др. Коста Милутиновић и Богдан Чиплић, књижевници, професори Новосадске мушке гимназије.

Приређивачки одбор, под претседништвом г. Милована Дудића, школског надзорника, улаже велике напоре да Доситејева прослава узме размере читаве једне национално-културне манифестације не само за Тител него и за целу Шајкашку. (Дан)

Гостионичар у тучи избо ножем свог пијаног госта

Откако је вино поскупело, они који неће да уживају у благодетима трезвењаштва окренули су се пиву, тако да је његова потрошња рапидно скочила. Међутим, то не значи да се број туча у пијанству смањио, јер оне и даље заузимају доста места у полициским рапортима.

Синоћ је тако, Светозар Бошковић, пекар, лумповао уз пиво и када се већ добро поднапио, дошао је у крчму Антона Романчека на Фрушкогорском путу. И ту је попио три чаше пива а затим је затражио и четврту. Међутим, крчмар, видећи Бошковића пијаног, одбио је да му је да, што је овог толико наљутило, да је извадио нож и напао Романчека и још неке госте у крчми. Крчмар је са гостима изишао напоље из радње а за њима се упутио, витлајући ножем и пијани Бошковић. Тако су, витлајући се, поново дошли у крчму, где је Бошковић поново напао ножем Романчека. На то је овај извадио свој нож и неколико пута убо Бошковића. После тога Романчек је дошао у полицију да се пријави, а Бошковић је пренесен у болницу.

Помоћ је морала бити указана и Романчековој жени Марији Куцо, коју је пијани гост повредио ножем по руци

Једна лепа здравствена установа у Београду

Сјајно уређен санаторијум познатог војвођанског лекара г. др. Ђуре Станковића пружа изванредне могућности успешног лечења

Велико и пријатно изненађење изазвала је вест о отварању новог санаторијума г. др. Ђуре Станковића у Београду. Име г. др. Станковића није непознато у Новом Саду и широм целе Војводине. Као син нашег краја он се у јавном раду углавном посвећивао своме крају. После завршетка студија у иностранству г. др. Станковић је дуже времена радио у новосадској Државној болници на Хируршком одељењу г. др. Јаковљевића, где се убрзо истакао као хирург ретких способности. Последње четири године радио је код највећег београдског лекарског ауторитета г. др. Костића, професора Универзитета.

Сада, са пуно стеченог знања и искуства, г. др. Ђура Станковић, схватајући велику потребу подизања једног модерно уређеног санаторијума, први се примелио да оствари овакву једну лепу замисао. У самом центру Београда, на Врачару, у крају који је пун сунца и чистог ваздуха, подигнута је четвороспратна зграда санаторијума са врло лепим изгледом. Санаторијум је подигнут на једном благом узвишењу у Војводе Миленка улици број 27—29, у непосредној близини трамвајске и аутобуске станице.

С обзиром на интересовање, које влада у Новом Саду и читавој Војводини, наш сарадник посетио је ових дана санаторијум г. др. Ђуре Станковића у Београду.

Из великог, мрамором поплочаног хола, искићеног многобројним цвећем, уз велике степенице улази се у елегантно уређен хол. Све одише последњом речју модерног унутрашњег уређења. Улазимо у луксузну собу. То није соба, већ читав апартман. Засебно претсобље и купатило и велика светла соба.

И соба другог разреда која има два кревета не изостаје ни по чему од ове прве. Све је лепо уређено, обложено плочицама, да би одржавање чистоће било лакше.

Долазимо у операциону салу. У облику великог полукруга, окруженог стаклом, на средини је велики операциони сто. Сала гледа на најлепши крај Београда са погледом на Саву. Крај сале се налази мала кабина, сва у стаклу, која се по потреби претвара у потпуно стерилизовани простор. Поред ње се налази, у плавим плочицама, соба за порођаје, која има засебно купатило, претсобље и терасу која гледа на Саву.

Пошто санаторијум лежи на узвишеном платоу, ваздух је свеж и чист, тако да може да прими и лако оболеле плућне болеснике. У овом модерно уређеном санаторијуму има места за 35 болесника. Иако је фантастично уређен и за саму престоницу је велика новина, санаторијум је приступачан болесницима свих слојева. Цене су врло солидне, према ономе што болесницима може да пружи. Тако се и престоница обогатила кућом, којој свако од нас може да повери своје здравље на најсавеснију негу и надзор највећих лекарских ауторитета.

Да би човек пажљиво разгледао уређење и медицинске инструменте санаторијума г. др. Станковића потребан му је читав дан да шета од одељења до одељења, од собе до собе. На сваком кораку, почев већ од приземља, осећамо да се налазимо у једном огромном и најмодерније уређеном лечилишту. У низу многобројних интересантности у једном одељењу смештени су

Како је уређен санаторијум

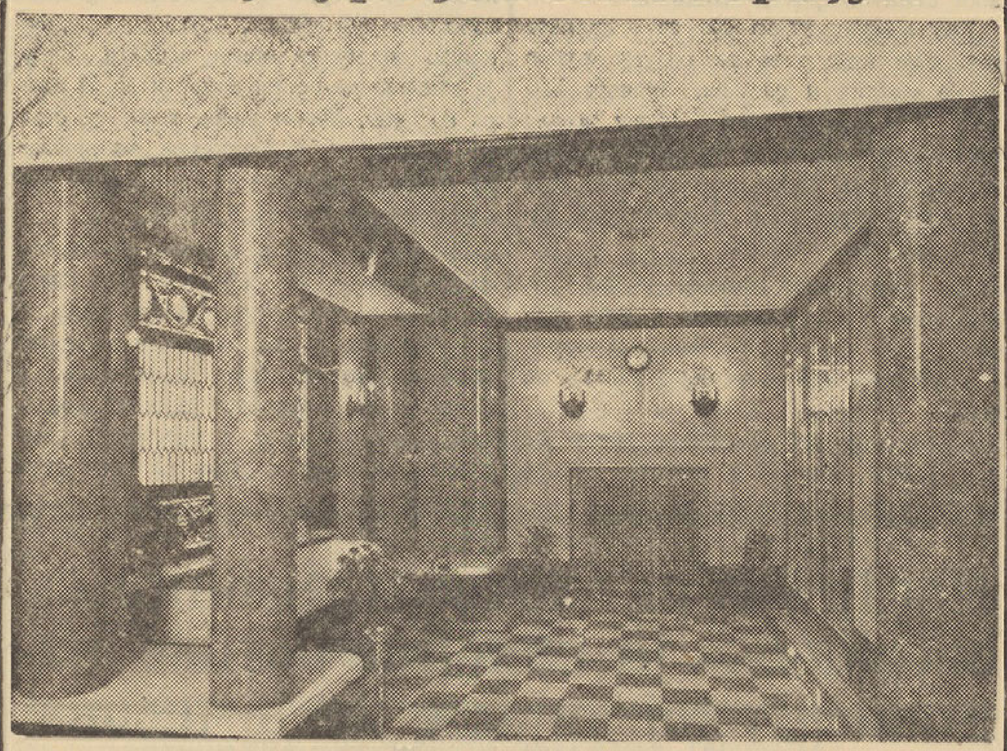

Хол у санаторијуму

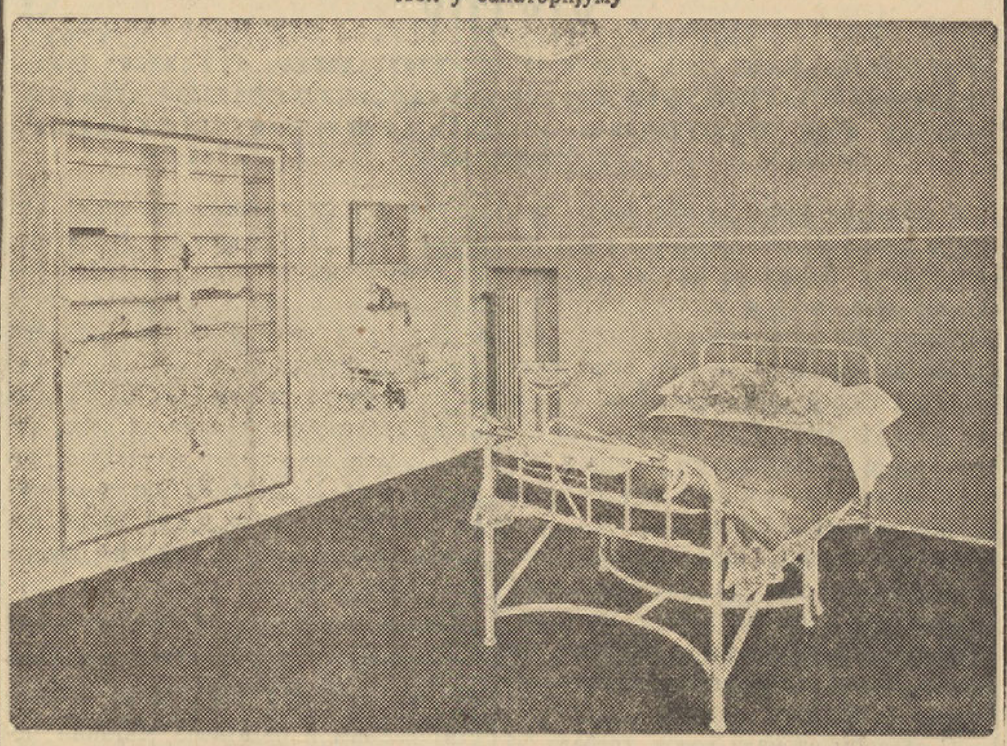

Једна болесничка соба

и краткоталасни апарати за дијатермију и кварц. Према објашњењима које смо добили лично од г. др. Станковића, ови апарати имају честу и веома значајну примену у савременој медицини. Помоћу ових апарата лече се разна хронична оболења. Топлота ових апарата има то својство да продире у тело и знатно олакшава лекару даљи процес лечења.

Нарочито је интересантно одељење у приземљу где су постављени велики рентген-апарати, затим лабораторијум са свим хемиским потребама и мрачне коморе. На сваком кораку добија се утисак да је све савршено прецизно рађено и предвиђено по једном унапред створеном плану. Између осталог у приземљу се налази и амбуланта за брзе прегледе и соба за дежурног лекара.

Посебно смо се морали зауставити на соби за порођаје. Њен уређај је сјајан. Претставите себи једну дивну собу, обложену плавим плочицама, која необично пријатно утиче на око. Већ при првом погледу може се видети да читав уређај, сви инструменти и предмети, који се налазе у овој соби, у сваком погледу потпуно задовољавају, све, не само здравствене и медицинске, већ и естетске потребе одељења. Између осталог породилиште располаже и са једним изванредно елегантним апартманом. При улазу човек добија утисак као да се налази у некој дивно уређеној вили, а не једном санаторијуму.

У овом истом одељењу налази се и соба за бабице и ноћне сестре. Везе између сестара, бабица и лекара одржавају се, по америчком узору, помоћу специјалних електричних уређаја. Када неки болесник, у случају потребе, затражи сестру и притисне дугме код свог кревета, електрично звонце звони у оној соби у којој се налази сестра. На једној страни одељења за породилиште налазе се и огромни прозори, преко којих се види изглед једног великог парка. Преко лета болесници су у могућности да уживају у лепотама природе.

Хируршке и операционе сале налазе се на другом и трећем спрату санаторијума. Овде и најтежи болесници могу да нађу највеће угодности у собама са по једним или два кревета. Поред тога по свима одељењима постоје засебна купатила са топлом и хладном водом, а спратови су повезани са лифтовима. Интересантно је да у лифт може да стане велики кревет са три лица!

Прелазимо потом у превијалиште и огромну операциону салу. Са великим, двоструким прозорима, у полуокружном облику, овде је тако видно као напољу, а све је подешено тако да светлост ни најмање не смета лекару при раду. Исто тако и лустери, који осветљују собу, ни мало не сметају рад лекара. Операциони сто је покретан, у свима деловима и може да се диже и спушта на све стране. У зиду су стерилизатор и разне друге справе. Ту је и нарочити нож за брзе унутрашње операције за што лакше заустављање крварења. Тај нож претставља нарочиту вредност у примени код операција.

На четвртом спрату санаторијума налазе се собе са више кревета. Ове су одређене за болеснике сиромашнијег стања. У погледу чистоће и лекарског старања не постоји уопште никаква разлика између ових и осталих болесничких соба. И ове собе су елегантне, чисто и модерно уређене. Шта више, имају предност да се из њих најлепше може видети велики парк са изванредном панорамом Београда, од Милоша Великог улице по све до Саве.

Сале за операције намерно су смештене у горњим одељењима, на трећем спрату, како би до њих што мање допирао шум и бука улице.

Рентгенолошка лечења вршиће у санаторијуму г. др. Лаза Поповић, професор Универзитета и наш познати специјалиста за рентгенологију, а у лабораторијуму г. др. Милутин Ђуришић, доцент универзитета и специјалиста за бактериологију. Сем њих и наш највећи ауторитет г. др. Костић. Пацијенти ће, иначе, имати права да, у споразуму са г. др. Станковићем, сами изврше избор лекара, који треба да их лечи.

После дужег разгледања санаторијума г. др. Ђура Станковић нам је рекао и ово:

— Сматрао сам као једну од најважнијих ствари да болесницима морамо да осигурамо чист ваздух и што више светлости. Дуго времена смо у ту сврху разгледали Београд и његову околину док нисмо нашли ово место као најпогодније. У сваком погледу Врачар је за ову сврху најподеснији. Поред тога главна ствар је била да санаторијум буде у мирном крају, ослобођен велике галаме и саобраћајне буке, која много смета и здравим људима. Затим, било је потребно водити рачуна и о томе да се што пре може доћи из центра вароши до санаторијума.

Надамо се да смо свим тим условима задовољили.

Један од главних момената за болеснике је свакако да су цене лечења у санаторијуму г. др. Ђуре Станковића, а поред најлепшег и најмодернијег уређења, које је стајало много материјалних средстава, врло умерене. Г. др. Станковић је настојао да свакоме омогући лечење у своме санаторијуму.

Државни чиновници, лекари и новинари уживаће у овом санаторијуму специјалне попусте.

Као син наших крајева, г. др. Станковић, који је добро познат, у свим друштвеним круговима како у Новом Саду, где је као лекар дуго времена радио, тако и широм целе Војводине, заслужује, несумњиво, пажњу нашег света. Подизање његовог санаторијума баш у самој престоници примиће се са великим симпатијама. Сви болесници из ових крајева, познавајући добро његову стручност и спремност, моћи ће потпуно мирно да се повере нези и лечењу у овом санаторијуму г. др. Станковића.

Ц.

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

БИБЛИОТЕКЕ И МУЗЕЈИ

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

*

КУДА ЋЕМО ВЕЧЕРАС?

БИОСКОПИ:

Одеон: Отели су човека.
ПАЛАС: Збогом Бечу.
АПОЛО: Чаробне ножице.
РОЈАЛ: Гусари неба.
РЕКС: Морски вук.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Од 1 до 7 марта

Апотека Илин Мр. Душана, Вилсонов трг бр. 4. Телефон 24-45.

Апотека Машић Мр. Николе, Темеринска ул. бр. 2. Телефон 22-91.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Дезидер, син Лајоша Дера, и Јелене Амбрус. — Павле, син Павла Пекића, типографа, и Јелене Бор баш. — Марија, кћи Лудвига Доленца, машиновође, и Аделе Орос. — Мирјана, кћи Милана Марића, прив. чиновника, и Јелене Танасин. — Живота, син Карла Птичара, и Маргарете Салај. — Сима, син Катарине Којић, домаћице.

Венчања није било.

Умрлих није било.

—о—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 6 марта.

ПШЕНИЦА: Уредбом утврђене цене.

ЈЕЧАМ бачки и сремски 570—575.

ЗОБ бачка, сремска и славонска 435—440.

КУКУРУЗ. У смислу Уредбе о промету кукуруза за 1940-41, повремено сув са 20% влаге 224, вештачки сушен са 14% влаге 250.

БРАШНО ПШЕНИЧНО: са подручја Дунавске бановине: франко млин, вагон или шлеп без скупног пореза на пословни промет и без вреће: 0тг 0г и грис, 723, 70% просејано хлебно 358, 85% једначно 382.50, просто непросејано 351, кукурузно просејано 321.

МЕКИЊЕ: са подручја Дунавске бановине франко млин, вагон или шлеп, без скупног пореза на пословни промет и без вреће: пшеничне 200, кукурузне са клицама 150.

ПАСУЉ бачки и сремски бели без вреће 640—642.50.

КРОМПИР славонски ела 162.50 до 167.50.

Тенденција: непромењена.

Најновије новосадске шалајке

Бела блуза, црвен шал,
На келнерски идем бал,
Хоћу мало да се млатим —
Викаћу „да платим!" —

шалај!

Краће ноћи, дужи дан,
Сви месари ко један:
Сваки даје саме кости,
Да нам напакости!

шалај!

Шетам парком, па гунђам:
Зар општину није срам?
Свуд јендеци, неке рупе,
А ни једне клупе —

шалај!

Аб.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Савезно коло трезвене школске омладине „Нови живот" приређује у суботу, 8 марта, у 20 часова, у Спомен-дому, академију с игранком, а у корист сиромашних и оболелих ученика чланова ове организације. Улазнице од 5—20 динара могу се добити у књижари „Славија" (Пашићева 5, телефон 24-95), а увече, на дан академије, на благајни у Спомен-дому. Хоровима Мушке гимназије Краља Александра Првог и Мушке грађанске школе диригује г. Бранко Зјалић, наставник музике. Биће одлично уређен трезвењачки „бифе".

Женска кројачка секција извештава своје чланове да ће се модна ревија београдских кројача одржати на Коларчевом народном универзитету у недељу, 16 марта, у 10 часова пре подне, и у понедељак, 17 марта, у 3 часа по подне. Улазне цене су 40, 30 и 20 динара по особи.

Неколико група ђака са наставницима посетило је јуче изложбу „Кутић домаћег огњишта". Једна група ученица Продужне занатске школе, после прегледања изложбе, стално је прецртавала и писала са ових видова. Неки ђаци гимназије враћали су се и по други пут на ову изложбу, такође са оловком и хартијом у руци и дуго остајали, прецртавајући и преписујући мисли г.Ије Миловановића, излагача.

Месар г. Милан Поповић, који је осуђен на 15 дана затвора и 5000 динара новчане казне, јер је одбору за исхрану сиротиње лиферовао нездраве кравице, како смо обавештени, није био лиферант Градског поглаварства, него Одбора за исхрану сиротиње. Г. Поповић је после овог случаја престао да лиферује месо за зимску кујну. Испоруку меса врши сада за зимску кујну месарска радња г. Лазе Николића.

Улазнице за Црвенкапу код „Славије"

Предавање за резервне официре

Команда места саопштава:

„На дан 9 марта 1941 године у 10 часова пре подне, одржаће се предавање за сву г.г. резервне официре и војне чиновнике новосадског гарнизона у официрском дому, о чему се извештавају г.г. резервни официри и војни чиновници, ради поступка.

Предавање је обавезно.

Долазак у официрски дом до 9,45 ч."

Упозорење власницима празних градилишта

У вези Наредбе управника полиције о завођењу кућних спискова сталних станара, позивају се сви власници празних плацева (градилишта) на подручју града Новог Сада, у већ постојећим улицама и трговима да најкасније до 15 о. м., приступе за време званичних часова Управи полиције (Његошева ул., 1, приземно, десно) ради давања потребних података и израде одговарајућих спискова за те плацеве.

Опет код нас

извучена и то главна највећа

премија од 2,000.000 дин.

(два милиона)

добио број срећке 3597 и истог дана исплаћено у V класи 41 кола, на дан 6 марта 1941

„Бристол"

најсрећнија колектура срећака Државне класне лутрије у

Новом Саду

Железничка ул. бр. 27

ЗА НОВО КОЛО ПОРУЧИТЕ СРЕЋКЕ КОД НАС!

Четвртину премије од 2 милиона динара добила је једна удовица из околине Новог Сада

На јучерашњем завршном извлачењу срећака Државне класне лутрије највећу премију од два милиона динара добила је срећка број 3597, која је продата у новосадској колектури „Бристол", у Железничкој улици, 27. Ова срећка извукла је премију у износу од два милиона динара. Две четвртине ове срећке продате су у Београду, једна у Љубљани, а једну је у „Бристолу" купила једна удовица, која је годинама стрпљиво куповала срећке увек у овој колектури. Чим је стигла вест о срећном згодитку, чиновници „Бристола" отпутовали су са новцем у једно место у близини Новог Сада, где ова удовица станује. Удовица је била пресрећна кад је дознала за своју срећу и примила пакете хиљадарки. Дуго она и њена породица нису могли да се приберу. Чиновнике колектуре лепо је почастила и признала да никако није веровала да би могла да доживи толику срећу. Али умолила је да се њено име не објављује, како би могла у миру да ужива у својој срећи.

Вечерас:

Гостовање модерног балета гђе Мандукић

Студио модерног балета гђе С. Мандукић, чије су приредбе у београдском Народном позоришту наишле на једнодушно признање и публике и критичара, приређује вечерас, у петак, 7 овог месеца, вече модерног балета у Народном позоришту Дунавске бановине, у позоришној дворани Народног спомен-дома. На програму су солистичке и групне игре по музици Шопена, Шуберта, Дебисиа, Римског-Корсакова, Равела, Де Фале, Сен-Санса, Грига и других великих музичара.

За ово гостовање балета гђе Мандукић влада у Новом Саду велико интересовање. Почетак је тачно у 8.30 часова увече.

СПОРТ

ШЕСНАЕСТО ЛИГАШКО КОЛО

У НЕДЕЉУ ЈЕ ФУТБАЛСКИ „ДЕРБИ" СРПСКЕ ЛИГЕ: БСК—ЈУГОСЛАВИЈА

И ОСТАЛИ СУСРЕТИ СУ ЗАНИМЉИВИ И ВАЖНИ

Шеснаесто коло првенства Српске лиге донеће, поред низа других, и најзанимљивију борбу најбољих клубова престонице, БСК-а и Југославије. То ће бити футбалски „Дерби" Српске лиге, будући да су сви сусрети „плавих" и „црвених" од давнина били најузбудљивији, најзанимљивији и увек у знаку питања ко ће изаћи као победник.

БСК је по бодовима доста одмакао од Југославије. На хартији, за „плаве" не би требало да постоји опасност да изгубе наслов првака Српске лиге. Међутим, Југославија још није положила оружје у борби и стремљењу ка првом месту, где би још могла да доспе у случају да се судбина „плавих" нагло и неочекивано промени на горе, т. ј. ако изгубе пет бодова. То је врло мало вероватно, али „црвени", ипак, рачунају на све могућности, па и на ову. Из тог разлога београдска спортска публика може да у недељу очекује велику борбу своја два најјача претставника, за чији исход влада велико интересовање и у другим крајевима државе.

Сви остали сусрети углавном се своде на борбу око трећег, односно четвртог места. Војводина гостује у Скопљу, где игра с Грађанским. Новосађанима треба победа да би се учврстили на четвртом месту, а ни Скопљанци још нису одустали од сличне тежње. Јединство игра с БАСК-ом, дакле са сигурном жртвом, која ће „зеленима" омогућити да, у случају пораза Новосађана у Скопљу, дођу већ у недељу увече на њихово место. И Бата, који у Борову игра са ЖАК-ом, хоће да се домогне овог положаја; у случају да победи Суботичане, његове шансе не би биле мале. Па и јабучка Југославија, која се састаје на своме терену са малерозном Славијом, баца поглед на четврто место које јој не би било далеко ако остатак борби реши у своју корист. Што се тиче Славије, која је претпоследња, са свега десет бодова, она у недељу нема само да се бори за опстанак у лиги, већ — веровали или не — у исти мах, ако победи, може такође да дође на четврто место ако и остала два сусрета (са Јединством и БСК-ом) која има да одигра на своме терену, одлучи у своју корист!

Збиља, ретко је које такмичење било толико занимљиво и толико пуно неизвесности као овогодишње. Зато није чудо што је интересовање публике због изједначености снага већине клубова у Српској лиги, сваким даном све веће.

—ooo—

„ВОЈВОДИНА" ЈЕ ДАНАС ОТПУТОВАЛА У СКОПЉЕ

Данашњим јутарњим возом у 8.24, под вођством члана управе г. Веселина Петровића, вође секције г. Ђуре Живића и тренера г. Ноја, Војводина је отпутовала у Скопље, где ће у недељу против тамошњег Грађанског одиграти утакмицу. Отпутовали су следећи играчи: Черић, Мајтан, Попеску, Симин, Медарић, Рогић, Хас, Живковић, Велкер, Марјановић, Михајловић, Б. Марковић и Трифуновић.

Са тимом су отпутовали као навијачи и г. г. Радмило Живановић, потпретседник, Ђура Игњатовић и Јован Матић, чланови управе клуба.

АПОЛО
Филм дивних жена и дивних песама
Чаробне ножице
Џорџ Мерфи, Дорис Нолан
Миша Ауер

ОДЕОН
Духовита салонска весела игра
Отели су човека
У гл. ул. Виторио Де Сика
и Катира Борато

РОЈАЛ
Велики дупли програм
Гусари неба
Кент Тејлор. Рошел Хадсон
T-man
Престон Фостер, Ирен Херве́ј

РЕКС
Највећи пустоловни филм свих времена
Морски вук
У гл. ул. љубимац публике ЕРОЛ ФЛИН (као Робин Худ мора)

ПАЛАС КИНО - Поштанска 7
ПРЕМИЈЕРА: Филм о Бечу, граду лепих жена и весела живота
Збогом Бечу
ПАУЛ ХЕРБИГЕР, ГУСТИ ВОЛФ
ВОЛФ АЛБАХ РЕТИ
Љубав, музика, песма, лепе жене!!

Градски биоскоп Суботица
ВЕЛИКА САЛА
ПЛЕС СА ЂАВОЛОМ
Тајрон Пауер, Дороти Ламур
ГОРЊА САЛА
КРАЉИЧИН ХУСАР
Ласло Перењи, Клари Балог

Извр. бр. 274-1940.
Посл. бр. И. 1546-1940

ДРАЖБЕНИ ПРОГЛАС

Дана 11 марта 1941 године у 14 сати продаваће се јавном дражбом у Ст. Сивцу, Војводе Степе ул. бр. 112, ове ствари: 1 крава, 1 кола, дућански стелажи, пултови, вага, коњ, свињи итд.

Приближна вредност Дин. 9850.)

Ствари се могу пре дражбе разгледати.

Дражба се одређује у корист тражиоца: Браћа Селеш, заст. др. Облат Хинко, адв. Сомбор, ради 16.800 динара главнице са 3% камата од 15 новембра 1936, досадашњих трошкова 3248.40 динара те таксе и пристојбе одређења.

Срески суд у Сомбору,
26 фебруара 1941 године.

Додић В. Лазар
судски извршитељ

Издаје се одмах
у Дунавској ул. 12 један леп локал са нуспросторијом. Локал је са новим великим излогом.

Даље се издаје
у Дунавској ул. 29 две собе, кујна са претсобљем, згодно за канцеларију или становање.
Упитати за све домара у Н. Саду, Дунавска 12 и Дунавска 29.

ОГЛАС

Обласна Управа Болесничког Фонда при Дирекцији Државних Железница Београд-Север са седиштем у Новом Саду расписује на основу чл. 86/а до 98 Закона о државном рачуноводству другу јавну офертaлну лицитацију у смислу одлуке Главне Управе Болесничког Фонда бр. 613/41, која ће се одржати дана 11 априла 1941 год. у канцеларији Управе Болесничког Фонда Нови Сад Његошева улица бр. 3 на II спрату у 11 часова пре подне за:

Издавање у рад првог дела радова на Санаторијуму Венац Фрушке Горе.

Предрачунска сума за ове радове износи динара 2,200.000.—

Кауција за ову лицитацију у износу 5% за домаће, од понуђене своте за извршење означених радова полаже се најдаље до 10 часова пре подне на каси депозитне благајнице Рачуноводства државних железница у Новом Саду на дан лицитације. Кауција мора бити у готовом новцу или у државним хартијама од вредности рачунајући их по последњем берзанском курсу Београдске берзе.

Опис радова, Општи и специјални услови са плановима и предрачуном могу се добити сваког радног дана од 10—11 часова код Обласне Управе Болесничког Фонда у Новом Саду уз наплату динара 200.

Понуде ће се примати од стране одређене комисије на дан лицитације најдаље до 11 часова пре подне. Брзојавне, закашњеле или непрописно састављене понуде неће се узети у обзир.

Понуда мора бити прописно таксирана, у запечаћеном омоту са ознаком „понуда за радове на санаторијуму Венац".

Доказ о надметачкој способности, реверс о положеној кауцији и уверење о плаћеној порези учесници ће доказати прописним документима на дан лицитације одређеној комисији.

Из канцеларије Управе Болесничког Фонда Нови Сад, Бр. 970/41.

КР. БАНСКА УПРАВА ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ
ОТСЕК ЗА ХИДРОТЕХНИЧКЕ РАДОВЕ
V/1 бр. 1747 — 5 — III — 1941 г.
Нови Сад.

Предмет: Оснивање староврбашке водне задруге.

Општинска управа у Старом Врбасу под бр. 885/41 од 4 марта 1941 год. подноси молбу, азбучни списак земљопоседника, ситуациони нацрт, списак водоправних овлаштеника, као и нацрт основних правила и моли да Кр. банска управа покрене поступак ради оснивања Староврбашке водне задруге за одвађање унутрашњих вода дела атара општине Ст. Врбас, која лежи са десне обале канала Краља Петра I, чија површина износи око 5.000 јутара.

По размотрењу списа, а на основу § 1, 2, 40 и 43 Закона о Банској управи, §§ 68, 74, 129, 130, 133 Закона о водном праву (зак. чл. XXIII из 1885 год.) §§ 71 и 72 Опште Наредбе о извршењу Закона о водном праву и овлашћења Г. Бана V бр. 6100/40 год. доносим ову

ОДЛУКУ

Којом одређујем да се у Ст. Врбасу у канцеларији Општинске управе у 8 сати пре подне на дан 14 марта 1941 год. одржи збор ради гласања за оснивање водне задруге за све заинтересоване побројане у списку поседника од 1—250, на дан 15 марта 1941 године. За све заинтересоване побројане у списку од 251—518. Оснивачку (конституциону) скупштину одређујем за 17 марта 1941 год. у 8 сати пре подне на истоме месту са следећим дневним редом:

1) Гласање оних заинтересованих земљопоседника, који се нису изјаснили на посебним зборовима;
2) претрес основних правила;
3) избор управног и назорног одбора задруге;
4) евентуалије.

За претседника зборова и конституционе скупштине овлашћујем др. Федора Киселичког, бан. пристава, за стручњака власти одређујем инж. Ђукић Ђуру, а за записничара Јанка Јанковића, чиновника Кр. Банске управе, с правом на путне и остале трошкове према Уредби Министарства правде бр. 25190/1929 год. на терет Општине Ст. Врбас.

Уједно објављујем да је технички елаборат, списак интересената, као и нацрт основних правила изложен на јавном увиду код Општинске управе у Старом Врбасу на десетодневни јавни увид од 6—17 марта 1941 год.

Ова се одлука има објавити једанпут у Новосадском дневном листу „ДАН".

О овоме се извештавају: 1) Општинска управа у Ст. Врбасу и путем ње: 2) сви непосредно заинтересовани поседници, према списку од 1—518, који улазе у водоплавно подручје; 3) Куцура—Пашићево водна задруга; 4) Управа канала Краља Петра I и најзад водоправни овлаштеници; 5) Вебер Филип и 6) Фишер уд. Александра с позивом, да се овоме позиву одазову и приступе на заказане зборове и конституциону скупштину, у противном сносиће законске последице.

По овлашћењу Бана
Ш Е Ф
Отсек за хидротехн. радове,
Инж. Кун Милан с. р.

да је верно оригиналу тврди:

По наредби Бана
за Ш Е Ф а
Отсек за хидротехн. радове,
Инж. Мидош Кададић

Рвање

Рвачки двомеч „Југославија" (Београд)-„Макаби" у недељу у Новом Саду

У недељу одржаће се у Новом Саду пријатељски рвачки двомеч између чланова београдске „Југославије" и новосадског „Макабија". Меч обећава леп спорт, будући да оба клуба располажу с младим, врло талентованим рвачима који ће се ускоро такмичити и за првенство Дунавске бановине.

Београђани долазе са овим рвачима: Миловановићем другим, Шестеком, Вировитицом, Замодом, Миловановићем првим и даљевим.

—o—

Излазак књиге „Спорт на селу у Војводини" одложен до бољих прилика

„Дан" је пре извесног времена донео вест, да г.г. Ст. М. Мутибарић и Б. М. Богојевац намеравају да издаду књигу „Спорт на селу у Војводини", која би у виду алманаха дала праву слику са свим подацима о спортском делању наших сеоских клубова у Војводини.

Међутим, како су се прилике у свету измениле, и то нагоре, писци алманаха, који су већ били скупили обилан материјал за своју књигу, били су принуђени да одложе излазак ове књиге до бољих прилика. Дан када ће књига изаћи из штампе писци ће објавити на време, накнадно.

Мали огласи

ЗОРА
витамин-хормон камфор крема. Против бубуљица, митесера и проширених пора Парфимерија „Зора", Нови Сад, Танурџићева палата, тел. 34-17. (3009)

ТРАЖИМО перфектну **ЧИНОВНИЦУ** стенографкињу, дактилографкињу за српску и немачку кореспонденцију. Власторучно писану понуду са опширним курикулум витае на администрацију листа. (3039)

Посл. бр. III. И. 3242/38.

ДРАЖБЕНИ ОГЛАС

Дана 22 марта 1941 год. у 11 сати одржаће се у овом суду у Новом Саду, соба број 15 принудна дражба земљишта, кућиште врт од 86 кв. хв. у „Иберланду", земљишна књига Нови Сад ул. бр. 7527 пот. бр. 5068/225, и то 3/9 дела.

Процењена вредност: 13.239 дин.

Јамчевина: 1.324 дин.

Најнижа прихватљива понуда: 6.620 (шест хиљада шестодвадесет динара).

Права због којих ова дражба не би била допуштена морају се пријавити суду најдаље на дражбеном рочишту и то пре него што отпочне дражбовање, јер се иначе та права у погледу овог земљишта на штету поштенога купца неће више моћи остварити.

У осталом упућује се на дражбени проглас који је прибијен на судској табли.

Срески суд у Новом Саду, суд. од. III. дне 26 фебруара 1941 г.

Судија
Максимовић Б. Лазар

Власник за ДАН а. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Краља Петра I. 9.
Ротациона штампа: ДАН а. д., штампарско-издавачко предузеће.
Краља Александра 7